

Effectief besluiten nemen

Deep democracy in een paar stappen

Stap 1: haal alle ideeën boven tafel

- Vraag de leden naar hun ideeën
  - *'Wie heeft er een idee/ suggestie/ voorstel?'*
  - *'Wat zijn mogelijke oplossingsrichtingen?'*
- Vraag door en vat samen
Stel open vragen
  - *'Waarom zou je dat graag wel/ niet willen?'*
  - *'Waarom is dit belangrijk voor jou?'*
  - *'Dus je bedoelt...'/ 'Wat je net aangaf is...'*
- Zorg dat iedereen de ruimte krijgt om iets te zeggen
  - *'We hebben nu verschillende invalshoeken gehoord, zijn er nog meer?'*

Luister 'neutraal' en stel open vragen. Je hart bij de ander.

Stap 2: check of er nog hele andere ideeën zijn

- Ga op zoek naar de minderheidsstem(men) in de groep.
  - *'We hebben nu een aantal; invalshoeken gehoord. Wie heeft er nog een hele andere invalshoek?'*
  - *'Wie vindt iets heel anders?'*
  - *'Welke gedachten/ ideeën/ gevoelens zijn er over deze kwesties? Wat is nog niet benoemd?'*
- Stel open vragen en vat geregeld samen.

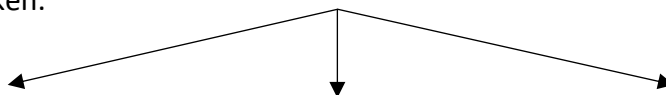
Stap 3: check wie dit nog meer vindt

- Check of er nog meer mensen zijn die er hetzelfde over denken, over de minderheidsstem.
  - *'Wie vindt dit ook?'*
  - *'Wie herkent dit?'*
  - *'Wie voelt hier ook wel voor?'*
- Stel open vragen en vat geregeld samen.

!Voorkom dan iemand de zondebok wordt!.

Stap 4: alle invalshoeken op tafel: neem het besluit

- Herhaal op neutrale toon wat de opties zijn
  - *'We hebben verschillende opties: optie A.... Optie B.... Optie C.....'*
- Benoem de verschillende opties en vraag iedereen om te stemmen door zijn hand op te steken.

De stemming is unaniem:

- Het gekozen voorstel kan in de praktijk uitgevoerd worden

Duidelijke meerderheid:

- Voeg minderheidswijsheid toe
  - *'Het spijt me dat het niet jouw keuze is geworden, wat heb je nodig om met het meerderheidsbesluit mee te gaan?'*
- *Stem opnieuw over het 'nieuwe voorstel'.*

Zeer verdeelde stemming

- Voer de stappen 1-3 opnieuw uit.
- Vraag mensen om meer toelichting voor hun keuze.
- Breng het voorstel opnieuw in stemming.